

Roll No.

138/A

Total No. of Questions : 23]

[Total No. of Printed Pages : 4

SS

2038

ਸਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

GENERAL FOUNDATION COURSE (Theory)

(Common for All Groups)

(Punjabi, Hindi and English Versions)

(Evening Session)

Time allowed : Three hours

Maximum marks : 45

(Punjabi Version)

- ਨੋਟ : (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ ਵਾਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਕੋਡ/ਪੇਪਰ-ਕੋਡ 138/A ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ ।
- (ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣ ਕੇ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਹਿਤ 30 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ ।
- (iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
- (iv) ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭਾਗ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ।
- (v) ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਭਾਗ-ੳ, ਭਾਗ-ਅ ਅਤੇ ਭਾਗ-ੲ) ।
- (vi) ਭਾਗ-ੳ : ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 5 ਤੱਕ 1-1 ਅੰਕ ਦੇ 5 ਆਬਜੈਕਟਿਵ ਟਾਈਪ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ । ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ, ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਵਾਕ ਜਾਂ ਲਾਇਨ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ।
- (vii) ਭਾਗ-ਅ : ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 6 ਤੋਂ 19 ਤੱਕ 3-3 ਅੰਕ ਦੇ 14 ਛੋਟੇ ਟਾਈਪ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ । ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ, ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਪੰਨੇ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ।
- (viii) ਭਾਗ-ੲ : ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 20 ਤੋਂ 23 ਤੱਕ 5-5 ਅੰਕ ਦੇ 4 ਵੱਡੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ । ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ, ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਦੋ ਪੰਨਿਆਂ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ।

ਭਾਗ-ੳ

1. ਬੈਲੈਂਸ ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੱਸੋ । 1
2. ISI ਦੀ ਪੂਰੀ ਫਾਰਮ ਲਿਖੋ । 1
3. ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆਂ ਕਿਹੜੀ ਸੰਸਥਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ? 1
4. ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਇੱਕ ਲਾਭ ਦੱਸੋ । 1
5. ਲਘੂ ਉਦਯੋਗ ਲਈ ਪੂੰਜੀ ਸੀਮਾਂ ਦੱਸੋ । 1

5×1=5

ਭਾਗ-ਅ

6. ਪ੍ਰੋਰਕ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? 3
7. ਮਜਦੂਰੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ । 3
8. ਵਿਗਿਆਪਨ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ । 3

138/A-SS

[Turn over

9. ਮਾਰਕਿਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਤੱਤਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ । 3
10. ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਹੈ ? 3
11. ਆਧੁਨੀਕੀਕਰਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? 3
12. ਪੈਕਿੰਗ ਦੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਲਾਭ ਦੱਸੋ । 3
13. ਉਦਮੀ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੱਸੋ । 3
14. ਸਟੇਟ ਫਾਈਨੇਨਸ਼ਿਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਕੰਮ ਦੱਸੋ । 3
15. ਪਰਸਨਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? 3
16. ਉੱਤਮਤਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? 3
17. ਵਿਸਥਾਰ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਹਾਨੀਆਂ ਦੱਸੋ । 3
18. ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ । 3
19. ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਿੰਗ ਪਲੈਨਿੰਗ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ । 3

10×3=30

ਭਾਗ-ੲ

20. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਇਸ ਦੇ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ । 5
21. ਬ੍ਰੇਕ-ਈਵਨ ਬਿੰਦੂ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ । 5
22. ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਟੇਟ ਬੀਮਾਂ ਐਕਟ-1948 ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ । 5
23. ਸਟੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਲਿਖੋ । 5

2×5=10

(Hindi Version)

- ਨੋਟ :** (i) अपनी उत्तर-पुस्तिका के मुख्य पृष्ठ पर विषय-कोड/पेपर-कोड वाले खाने में विषय-कोड/पेपर-कोड **138/A** अवश्य लिखें।
- (ii) उत्तर-पुस्तिका लेते ही इसके पृष्ठ गिनकर देख लें कि इसमें टाइटल सहित 30 पृष्ठ हैं एवं सही क्रम में हैं।
- (iii) उत्तर-पुस्तिका में खाली छोड़े गये पृष्ठ/पृष्ठों के पश्चात् हल किये गये प्रश्न/प्रश्नों का मूल्यांकन नहीं किया जायेगा।
- (iv) प्रश्न-पत्र के सभी भाग करने अनिवार्य हैं।
- (v) प्रश्न-पत्र को तीन भागों में बांटा गया है। (भाग-क, भाग-ख और भाग-ग)।
- (vi) भाग-क : इस भाग में प्रश्न नं. 1 से 5 तक 1-1 अंक के 5 ऑब्जेक्टिव टाइप के प्रश्न होंगे। इस भाग के सभी प्रश्न अनिवार्य हैं, इनका उत्तर, उत्तर-पुस्तिका के एक वाक्य या एक लाइन से ज्यादा नहीं होना चाहिए।
- (vii) भाग-ख : इस भाग में प्रश्न नं. 6 से 19 तक 3-3 अंक के 14 छोटे किस्म के प्रश्न होंगे। इस भाग में 10 प्रश्न करने ज़रूरी हैं, इनका उत्तर, उत्तर-पुस्तिका के एक पन्ने से ज्यादा नहीं होना चाहिए।
- (viii) भाग-ग : इस भाग में प्रश्न नं. 20 से 23 तक 5-5 अंक के 4 बड़े किस्म के प्रश्न होंगे। इस भाग में 2 प्रश्न करने ज़रूरी हैं, इनका उत्तर, उत्तर-पुस्तिका के दो पन्नों से ज्यादा नहीं होना चाहिए।

भाग-क

1. बैलेंस शीट की कोई एक किस्म बताएं। 1
2. ISI की पूरी फार्म लिखिए। 1
3. तकनीकी शिक्षा कौन-सी संस्था प्रदान करती है ? 1

(3)

4. स्वरोजगार का कोई एक लाभ बताएं। 1
5. लघु पैमाने के उद्योग की पूंजी सीमा बताएं। 1
5×1=5

भाग-ख

6. प्रेरक से क्या अभिप्राय है ? 3
7. मजदूरी की किस्मों के बारे में संक्षेप में लिखिए। 3
8. विज्ञापन के बारे में संक्षेप में लिखिए। 3
9. मार्केट के मुख्य तत्वों के बारे में बताएं। 3
10. चयन के बाद में ट्रेनिंग की जरूरत क्यों है ? 3
11. आधुनिकीकरण से क्या अभिप्राय है ? 3
12. पैकिंग के कोई तीन लाभ बताएं। 3
13. उद्यमी की कोई तीन जिम्मेदारियां बताएं। 3
14. स्टेट फाइनेंशियल कॉर्पोरेशन के कोई तीन काम बताएं। 3
15. पर्सनल मैनेजमेंट से क्या अभिप्राय है ? 3
16. उत्तमता नियंत्रण से क्या अभिप्राय है ? 3
17. विस्तार की कोई तीन हानियाँ बताएं। 3
18. बाजार मूल्यांकन को परिभाषित कीजिए। 3
19. प्रोसेसिंग प्लेनिंग के बारे में बताएं। 3
10×3=30

भाग-ग

20. प्रोजेक्ट रिपोर्ट से क्या अभिप्राय है ? इसके अलग-अलग तत्वों का वर्णन कीजिए। 5
21. ब्रेक ईवन प्वाइंट की व्याख्या कीजिए। 5
22. कर्मचारी राज्य बीमा एक्ट-1948 के बारे में व्याख्या कीजिए। 5
23. स्टोर प्रबन्ध के उद्देश्यों के बारे में विस्तारपूर्वक लिखिए। 5
2×5=10

(English Version)

- Note :** (i) You must write the subject-code/paper-code **138/A** in the box provided on the title page of your answer-book.
(ii) Make sure that the answer-book contains 30 pages (including title page) and are properly serialized as soon as you receive it.
(iii) Question/s attempted after leaving blank page/s in the answer-book would not be evaluated.
(iv) All Parts are compulsory.
(v) Question paper will be divided into three parts (**Part-A, Part-B and Part-C**).
(vi) **Part-A :** In this part Question no. 1 to 5 carrying 1-1 mark each. These are 5 objective answer type questions. Answer of these questions should not be more than one sentence or line of the answer-book. All questions will be compulsory to attempt.

(vii) **Part-B** : In this part Question no. 6 to 19 carrying 3-3 marks each. These are 14 short answer type questions. Any 10 questions would be attempted out of these. Answer of these questions should not be more than one page of the answer-book.

(viii) **Part-C** : In this part Question no 20 to 23 carrying 5-5 marks each. These are 4 long answer type questions. Any 2 questions would be attempted out of these. Answer of these questions should not be more than two pages of the answer-book.

Part-A

1. Give any one type of Balance Sheet.	1
2. Write the full form of ISI.	1
3. Which institute provides technical education ?	1
4. Give any one benefit of self-employment.	1
5. Give the capital limit for small scale industry.	1

5×1=5

Part-B

6. What is meant by Incentive ?	3
7. Write in brief about types of Labour.	3
8. Write in brief about Advertisement.	3
9. Give the main elements of Market.	3
10. Why the training is necessary after selection ?	3
11. What is meant by Modernization ?	3
12. Give any three benefits of Packing.	3
13. Give any three responsibilities of Entrepreneur.	3
14. Give any three functions of State Financial Corporation.	3
15. What is meant by Personal management ?	3
16. What is meant by Quality Control ?	3
17. Give any three disadvantages of Expansion.	3
18. Define Market Assessment.	3
19. Give about the processing planning.	3

10×3=30

Part-C

20. What is meant by Project Report ? Explain with its various elements.	5
21. Explain about Break Even Point.	5
22. Explain about Employees State Insurance Act-1948.	5
23. Write in detail about the objectives of Store Management.	5

2×5=10